

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 26 ΜΑΪΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΘΕΜΑ 1°

- A. 1.** Σχολικό βιβλίο σελ. 279
2. Σχολικό βιβλίο σελ. 229

- B. 1.** ΛΑΘΟΣ
2. ΣΩΣΤΟ
3. ΛΑΘΟΣ
4. ΣΩΣΤΟ

ΘΕΜΑ 2°

α $z_2 = (1-i)^2 + 3i^{2009} + 1 = 1 - 1 - 2i + 3i^{4 \cdot 502 + 1} + 1 = -2i + 3i + 1 = 1 + i$

β. $\bar{z}_1 - z_2 = \overline{2+3i} - (1+i) = 2-3i-1-i = 1-4i$

Τότε: $|\bar{z}_1 - z_2| = |1-4i| = \sqrt{1^2 + (-4)^2} = \sqrt{17}$

γ. $\frac{z_1}{z_2} = \frac{2+3i}{1+i} = \frac{(2+3i)(1-i)}{(1+i)(1-i)} = \frac{(2+3)+(-2+3)i}{2} = \frac{5}{2} + \frac{1}{2}i$

ΘΕΜΑ 3°

α)

$$f(x) = \begin{cases} \alpha x^2 + \beta, & x \leq 1 \\ 2x+3, & x > 1 \end{cases}$$

Αφού η συνάρτηση f είναι συνεχής στο $x_0 = 1$ ισχύει:

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = f(1) \quad (1)$$

$$\text{αν } x \in (\kappa, 1): \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} (\alpha x^2 + \beta) = \alpha + \beta \quad (2)$$

$$\text{αν } x \in (1, \lambda): \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (2x+3) = 5 \quad (3)$$

$$(1) \stackrel{(2)}{\Rightarrow} \alpha + \beta = 5 \quad (3)$$

β) Για $\alpha + \beta = 5 \Leftrightarrow \beta = 5 - \alpha$ οπότε η f είναι συνεχής, έχω

$$f(x) = \begin{cases} \alpha x^2 + 5 - \alpha, & x \leq 1 \\ 2x+3, & x > 1 \end{cases}$$

Αφού η f είναι παραγωγίσιμη στο 1 ισχύει:

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} \quad (4)$$

$$\text{αν } x \in (\kappa, 1): \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\alpha x^2 + 5 - \alpha - 5}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\alpha x^2 - \alpha}{x - 1} \stackrel{(6)}{=} \lim_{x \rightarrow 1} \alpha(x + 1) = 2\alpha \quad (5)$$

$$\text{διότι για } x \in (\kappa, 1) \text{ ισχύει: } \frac{\alpha x^2 - \alpha}{x - 1} = \frac{\alpha(x^2 - 1)}{x - 1} = \frac{\alpha(x - 1)(x + 1)}{x - 1} = \alpha(x + 1) \quad (6)$$

$$\text{αν } x \in (1, \lambda): \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2x + 3 - 5}{x - 1} \stackrel{(7)}{=} \lim_{x \rightarrow 1} 2 = 2 \quad (8)$$

$$\text{διότι για } x \in (1, \lambda) \text{ ισχύει: } \frac{2x + 3 - 5}{x - 1} = \frac{2x - 2}{x - 1} = \frac{2(x - 1)}{x - 1} = 2 \quad (7)$$

$$(4) \stackrel{(5)}{\Rightarrow} 2\alpha = 2 \Leftrightarrow \alpha = 1$$

Τότε από την σχέση $\beta = 5 - \alpha \stackrel{\alpha=1}{\Leftrightarrow} \beta = 4$

γ) Για $\alpha = 1$ και $\beta = 4$

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + 4, & x \leq 1 \\ 2x + 3, & x > 1 \end{cases}$$

$$g(x) = \frac{f(x)}{x} = \begin{cases} \frac{x^2 + 4}{x}, & x \in (-\infty, 0) \cup (0, 1] \\ \frac{2x + 3}{x}, & x \in (1, +\infty) \end{cases}$$

Θεωρώ ότι $x \in (-\infty, A)$ οπότε $g(x) = \frac{x^2 + 4}{x}$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{g(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\frac{x^2 + 4}{x}}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 + 4}{x^2} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x^2} = 1 = \lambda$$

Στη συνέχεια βρίσκω το:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (g(x) - 1 \cdot x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{x^2 + 4}{x} - x \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 + 4 - x^2}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{4}{x} = 0 = \beta$$

Άρα η $y = x$ είναι η ασύμπτωτη της C_g στο $-\infty$

Θεωρώ ότι $x \in (B, +\infty)$ οπότε $g(x) = \frac{2x + 3}{x}$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x + 3}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x}{x} = 2$$

άρα η $y = 2$ είναι η ασύμπτωτη της C_g στο $+\infty$

Θέμα 4^ο

I. $f(x) = x^3 + \lambda x^2 - 3x + 1$ που είναι παραγωγίσιμη στο \mathcal{R} με $f'(x) = 3x^2 + 2\lambda x - 3$ (1)

Αφού παρουσιάζει ακρότατο στο $x_0 = 1$ εσωτερικό σημείο του \mathcal{R} , στο οποίο είναι παραγωγίσιμη, ισχύει θεώρημα Fermat άρα:

$$f'(1) = 0 \stackrel{(1)}{\Rightarrow} 3 \cdot 1^2 + 2 \cdot \lambda \cdot 1 - 3 = 0 \Leftrightarrow 2\lambda = 0 \Leftrightarrow \lambda = 0$$

II. α) Για $\lambda = 0$ $f(x) = x^3 - 3x + 1$

$$f'(x) = 3x^2 - 3 = 3(x-1)(x+1)$$

$$f'(x) \geq 0 \Leftrightarrow 3(x-1)(x+1) \geq 0 \Leftrightarrow x \in (-\infty, -1] \cup [1, +\infty)$$

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$
f'(x)	+	0	-	+
f(x)				
		TM 3	TE -1	

Στο $(-\infty, -1]$ η f είναι συνεχής, $f'(x) > 0$ στο $(-\infty, -1)$ άρα η f στο $(-\infty, -1]$

Στο $[-1, 1]$ η f είναι συνεχής, $f'(x) < 0$ στο $(-1, 1)$ άρα η f στο $[-1, 1]$

Στο $[1, +\infty)$ η f είναι συνεχής, $f'(x) > 0$ στο $(1, +\infty)$ άρα η f στο $[1, +\infty)$

Στο $x_0 = -1$ η f παρουσιάζει τοπικό μέγιστο το $f(-1) = (-1)^3 - 3(-1) + 1 = -1 + 3 + 1 = 3$

Στο $x_0 = 1$ η f παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο το $f(1) = 1^3 - 3 \cdot 1 + 1 = -1$

β) Η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathcal{R} άρα σε οποιοδήποτε σημείο $A(x_0, f(x_0))$, η C_f δέχεται εφαπτομένη με κλίση $f'(x_0) = 3(x_0^2 - 1)$

και εξίσωση: $y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$

Αφού η εφαπτομένη είναι παράλληλη προς την $y = 9x$ θα ισχύει:

$$f'(x_0) = 9 \Rightarrow 3(x_0^2 - 1) = 9 \Leftrightarrow x_0^2 - 1 = 3$$

$$x_0^2 = 4 \Leftrightarrow x_0 = 2 \text{ ή } x_0 = -2$$

Για $x_0 = -2$

$$f(-2) = (-2)^3 - 3(-2) + 1 = -8 + 6 + 1 = -1$$

Άρα το σημείο είναι: $A_1(-2, -1)$

Για $x_0 = 2$

$$f(2) = 2^3 - 3 \cdot 2 + 1 = 8 - 6 + 1 = 3$$

Άρα το άλλο σημείο είναι το: $A_2(2, 3)$

Η εξίσωση της εφαπτομένης είναι:

$$\text{Στο } A_1: y + 1 = 9(x + 2) \Leftrightarrow y = 9x + 18 - 1 \Leftrightarrow y = 9x + 17$$

Στο $A_2 : y - 3 = 9(x - 2) \Leftrightarrow y = 9x - 18 + 3 \Leftrightarrow y = 9x - 15$

γ) $f(x) = x^3 - 3x + 1$ οπότε $f(x) - \sqrt{x} = x^3 - 3x + 1 - \sqrt{x}$

ορίζω μια νέα συνάρτηση $h(x) = x^3 - 3x - \sqrt{x} + 1$ στο $[0, +\infty)$ άρα και στο $[0, 1]$.

Η h είναι συνεχής στο $[0, +\infty)$ άρα και στο $[0, 1]$

$$h(0) = 1$$

$$h(1) = 1 - 3 - 1 + 1 = -2$$

Άρα $h(0)h(1) < 0$ οπότε ισχύει θεώρημα Bolzano επομένως υπάρχει μια τουλάχιστον

λύση της $h(x) = 0 \Leftrightarrow f(x) - \sqrt{x} = 0$ στο $(0, 1)$

